

Pakt dla Wsi – szansa dla Polski

Urszula Budzich-Tabor, Paweł Krzeczunowicz

Rural Pact Support Office

19 czerwca 2026 r.

Po co Pakt dla Wsi?

- ▶ Obszary wiejskie są **kluczowe** dla tożsamości i dobrostanu całej Europy
- ▶ Mogą odegrać ważną rolę w radzeniu sobie z najważniejszymi **wyzwaniami**, jakie przed nami stoją
- ▶ Poczucie "pozostawania w tyle" przekłada się na postawy anty-europejskie i antysystemowe (np. w wyborach)

- ▶ Ale żeby obszary wiejskie przetrwały, potrzebny jest **połączony wysiłek** szerokiego grona interesariuszy na różnych poziomach

Długoterminowa wizja europejskich obszarów wiejskich

Wice-Przewodnicząca KE
Demografia & Demokracja
Dubravka Šuica

Komunikat KE
(czerwiec 2021)

Wiceprzewodniczący
Wykonawczy odpowiedzialny
za Spójność i Reformy
Raffaele Fitto

Komisarz (DG AGRI)
Christophe Hansen

Kontynuacja prac

Komisarz (DG AGRI)
Janusz Wojciechowski

Komisarz (DG REGIO)
Elisa Ferreira

Na początku

Długookresowa wizja obszarów wiejskich UE

10 WSPÓLNYCH CELÓW DO OSIĄGNIĘCIA DO 2040 R.

1. **Atrakcyjne miejsca**, rozwijające się w ramach **harmonijnego rozwoju terytorialnego**
2. Uczestniczące w **wielopoziomym rządzeniu** skupionym na **konkretnych obszarach lokalnych**
3. Zapewniające **bezpieczeństwo żywnościowe**, możliwości **gospodarcze, towary i usługi** dla całego społeczeństwa
4. Dynamiczne społeczności dążące do zapewnienia **dobrostanu**
5. **Spółeczności** oparte na **integracji**
6. Źródło rozkwitającej **przyrody**
7. W pełni wykorzystujące **innowacje cyfrowe**
8. **Przedsiębiorczy, innowacyjni i wykwalifikowani** mieszkańcy
9. Miejsca tętniące życiem, z efektywnymi, dostępnymi i przystępnymi **usługami publicznymi i prywatnymi**
10. Miejsca pełne **różnorodności**

Długookresowa wizja obszarów wiejskich UE

10 WSPÓLNYCH CELÓW DO ROKU 2040

PLAN DZIAŁAŃ DLA WSI NA POZIOMIE UE

6 Działań Horyzon- talnych

1. Obserwatorium Wsi
2. Funkcjonalne Obszary Wiejskie
3. Lepszy dostęp do danych
4. Rural Proofing
5. Informator o funduszach unijnych dla wsi
6. **Pakt dla Wsi**

Wizja dla rolnictwa i żywności, wsparcie dla obszarów wiejskich (luty 2025)

Działania zgodne z wizją dla wsi do roku 2040

Cztery obszary priorytetowe

Atrakcyjny
sektor rolno-
spożywczy

Konkurencyjny i
odporny sektor

Sektor
przygotowany
na przyszłe
wezwania

**Obszary wiejskie
tętniące życiem**

**Komisarz ds.
Rolnictwa & Żywności**
Christophe Hansen

Działania na rzecz obszarów wiejskich tętniących życiem

- > Wzmocnienie **synergii i komplementarności**
- > **Aktualizacja Planu działań UE w 2026 r.**
- > Wzmocnienie **Paktu dla Wsi**
- > Kontynuacja praktycznego wdrażania zasady **rural proofing**
- > Wzmocnienie **partycypacyjnych, lokalnych narzędzi rozwoju** takich jak **LEADER/RLKS** i **Smart Villages**
- > Dalsze rozwijanie koncepcji **funkcjonalnych obszarów wiejskich**
- > Zapobieganie celowemu rozprzestrzenianiu **dezinformacji na obszarach wiejskich**

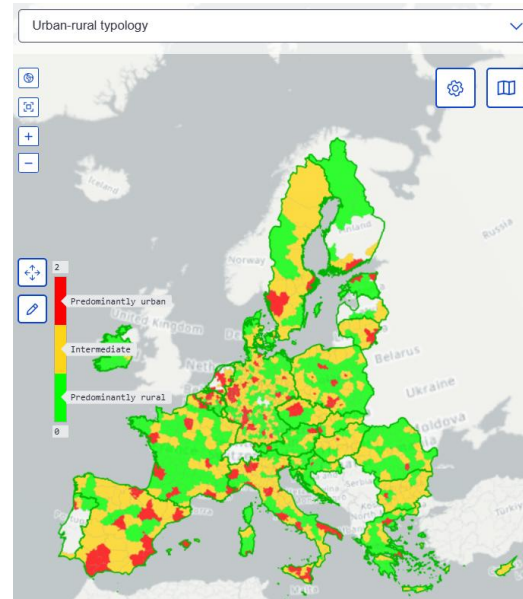

Plan działania dla obszarów wiejskich: działania horyzontalne

Unijne Obserwatorium Wsi

- > Zawiera istotne statystyki, wskaźniki i analizy
- > Wspiera tworzenie wiedzy – ważne źródło informacji dla realizacji rural proofing
- > Usprawnia gromadzenie i rozpowszechnianie danych dotyczących obszarów wiejskich w UE – dostarcza dowodów na potrzeby kształtowania polityki
- > Dane obejmują wymiar ekonomiczny, społeczny i środowiskowy

<https://observatory.rural-vision.europa.eu/?lng=en&ctx=RUROBS>

Zestaw narzędzi nt. finansowania dla wsi

- > Kompleksowy przewodnik po możliwościach finansowania i wsparcia UE dla obszarów wiejskich
- > Przeznaczone dla władz lokalnych, instytucji i interesariuszy, firm i osób prywatnych
- > Gromadzi informacje o istniejących funduszach UE, programach i innych inicjatywach wsparcia
- > Zawiera konkretne przykłady i studia przypadków, a także praktyczne wskazówki i wiedzę

Financing opportunities (29)

EU initiatives – direct application		
EIT	SMP - SME Pillar	CERV
LIFE	SMP - EUROCLUSTERS	Horizon Europe Cluster 2
5GSC	b-solutions	Just Transition Platform
CREA	EEN	Horizon Europe Cluster 5
Horizon Europe Cluster 6	JRC/DG REGIO Peer-Reviews	NEB Facility
C4T Groundwork	CBE JU	

<https://funding.rural-vision.europa.eu/?lng=en>

Pakt dla Wsi – przestrzeń wspólnych działań

Pakt dla Wsi to przestrzeń i ramy organizacyjne dla wzmocnienia współpracy między władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi, społeczeństwem obywatelskim, przedsiębiorcami, naukowcami i obywatelami, aby działali razem na rzecz wspólnych celów Wizji.

Cele

Pakt dla Wsi – przestrzeń wspólnych działań

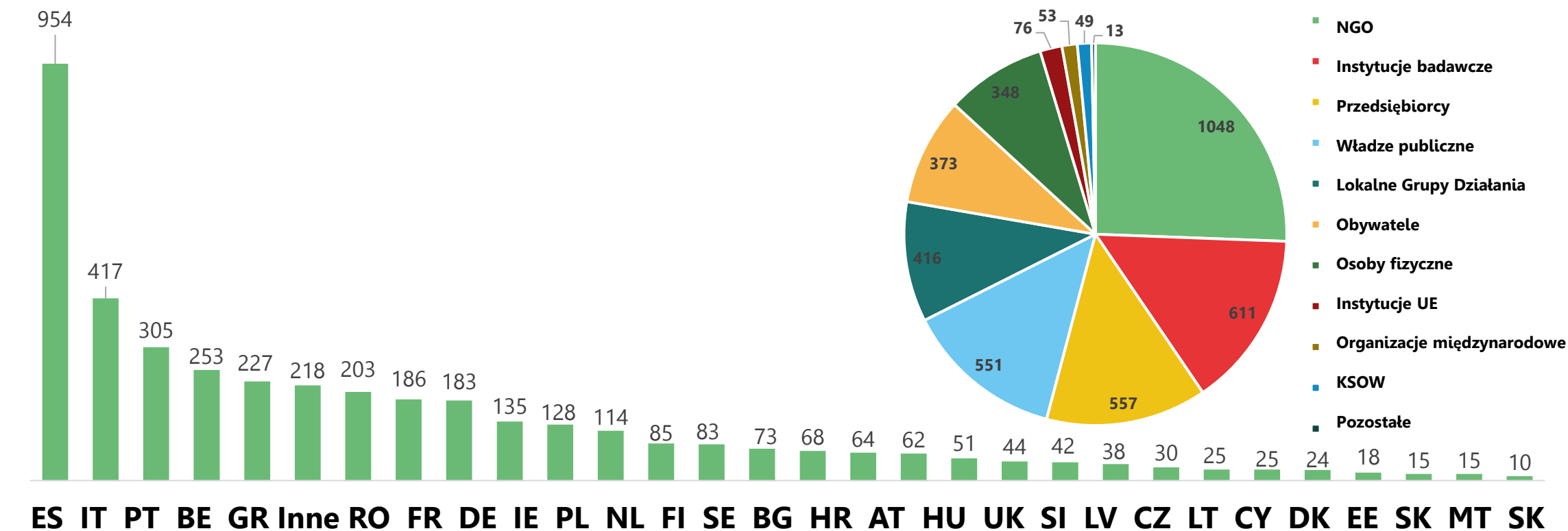
Ponad **4 000**
członków

27
krajów (UE i
pozostałe)

8
rządów krajowych i
regionalnych
podpisało deklarację

13
Grup Dyskusyjnych

Dane z 15 kwietnia 2026
n: 4 095

Biuro wsparcia Paktu dla Wsi

Narzędzia platformy społeczności Paktu

Sieciowanie & współpraca

Kontakt z ekspertami

Ponad 4 000 członków Społeczności Paktu dla Wsi (stan na kwiecień 2026)

Wyszukuj kontakty według:

- > Kraju
- > Zainteresowania (Pakt dla Wsi lub Rewitalizacja Wsi)
- > Tematu
- > Funduszu
- > Wyłącznie dla zarejestrowanych członków

Utwórz / Dołącz do grupy tematycznej

13 Grup Dyskusyjnych

- > Tematy: Ekonomia społeczna; Młodzież; Migranci; Obszary górskie; Kobiety; Smart Village; Kultura; Turystyka; Transformacja energetyczna; Wyludnienie
- > Kierowane przez interesariuszy / instytucje
- > Wymiana informacji, wiadomości, wydarzenia, dobre praktyki, i więcej
- > Powiadomienie mailem wszystkich członków o zamieszczanych postach
- > Wyłącznie dla zarejestrowanych członków

Zostań członkiem: https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/become-member_en

Działania Paktu dla Wsi

Udział i wymiana: wydarzenia sieciujące i tematyczne

Nadchodzące i minione wydarzenia w ramach Paktu dla Wsi

Wydarzenia Paktu dla Wsi 2026

Webinaria dobrych praktyk

- > ITIs, RLKS i Smart Village: **22.04.2026**
- > Odnowa pokoleniowa w przedsiębiorstwach na wsi: wspieranie młodzieży i osób starszych: **10.06.2026**
- > Pobudzenie konkurencyjności na wsi: **wrzesień 2026**
- > Odporność na obszarach wiejskich: **IV kwartał 2026**

Laboratoria tematyczne

- > Zakorzenie obszarów wiejskich w KRPP: **3.06.2026**
- > Wzmocnienie zróżnicowanej gospodarki na wsi w okresie po 2027 r.: **30.09.2026**

High-level Policy Forum 3-4.11.2026

Pakt dla Wsi – krajowo i regionalnie

Pakt dla Wsi w moim państwie

- > Łotwa **9.06.2026**
- > Polska **19.06.2026**
- > Flandria
- > Węgry

Krajowe wydarzenia Paktu dla Wsi

- > Francja

Wiedza

Dobre praktyki

- > **Rodzaje:** projekty; metodologie; studia przypadku; polityki; narzędzia

Strony krajowe

- > Przykłady, inicjatywy i działania na rzecz Paktu dla Wsi na poziomach krajowych o regionalnych

Hub wiedzy

- > Zasoby dotyczące długoterminowej wizji obszarów wiejskich, opracowane przez kluczowych interesariuszy
- > **Rodzaje:** narzędzia; studia; przewodniki; bazy danych; badania

Wiadomości

- > Wiadomości ze strony Paktu dla Wsi oraz interesariuszy
- > Poprzednie wydania biuletynu

All news

Filter results

Free text search

Enter keyword

Apply

Focus ▾

Topic ▾

Country ▾

Date ▾

475 results

27 JAN 2026

Strengthening the Rural Pact: the next phase of facilitation support for rural Europe

The Rural Pact Support Office (RPSO) enters a new chapter as the European Commission launches the next phase of facilitation support from January 2026 to December 2027, building on three years of experience in advancing the implementation of the EU's rural vision. What began as a new framework for dialogue and cooperation has matured...

Rural Pact Rural Revitalisation Platform

Stronger Rural Areas, Connected rural areas (+2)

Good practices database

Filter results

Free text search

Enter keyword

Apply

Focus ▾

Topics ▾

Practice type ▾

Country ▾

100 results

POLICY | 01 DEC 2025

A vision for more attractive rural areas in Slovakia

A participatory, evidence-based governance initiative builds a long-term national vision and institutional framework for more attractive and resilient rural areas in Slovakia.

Rural Pact

Stronger Rural Areas, Governance (+3) Slovakia

PROJECT | 01 DEC 2025

Connecting rural entrepreneurs in Skåne, Sweden, to the wider innovation ecosystem

An initiative bridging rural-urban innovation gaps by providing personalised support, targeted matchmaking and collaborative arenas, helping rural entrepreneurs access expertise and partners.

Rural Pact Rural Revitalisation Platform

Stronger Rural Areas, Connected rural areas (+6) Sweden

Home > Knowledge hub

Knowledge hub

Rural Pact Rural Revitalisation Platform Stronger Rural Areas

The knowledge hub is a one-stop-shop to access relevant tools, studies, guides, case studies, databases and research developed by key rural stakeholders and which are relevant to the long-term vision for rural areas. All publications developed in the context of the Rural Pact can be found [here](#).

Stronger rural areas

- > [Entrepreneurial and innovative rural areas](#)
- > [Evaluation of the impact of LEADER](#)

Country list

Enter a keyword

Czechia

Finland

France

Germany

Ireland

Latvia

Poland

Spain

Sweden

The Netherlands

Publikacje Paktu dla Wsi

Publikacje

Biuletyn

- > 11 wydań rocznie
- > Ponad 4 100 odbiorców

Rural Vision Magazine

Dostępne w wersji EN, FR, DE

- > [Wydanie #1](#) (XII 2023)
- > [Wydanie #2](#) (XII 2024)
- > [Wydanie #3](#) (XI 2025)

Dokument orientacyjny (Policy Briefing)

Dostępne we wszystkich oficjalnych językach UE

- > [Wdrożenie Paktu dla Wsi w państwach członkowskich](#)
- > [Umożliwienie społecznościom podejmowanie działań na rzecz Paktu dla Wsi](#)

Działania na rzecz wizji obszarów wiejskich

Działania interesariuszy

Dobrowolne działania interesariuszy na rzecz wspólnych celów długoterminowej wizji

Rodzaje: polityki & rzecznictwo; budowanie potencjału & wiedza; wydarzenia & sieciowanie; lokalne projekty; inne

Kto może zgłosić działanie: każdy – osoby indywidualne lub instytucje; wymaga bycia członkiem platformy

Czemu służy zgłaszanie działania?

- > Działanie staje się widoczne w całej Europie
- > Zachęca innych do działania
- > Podnosi kluczowe potrzeby obszarów wiejskich, pokazuje siłę działań na obszarach wiejskich i może wpływać na programy polityczne

The screenshot displays the 'Rural Pact Community Platform' search results for 'Actions'. The page includes a search bar, navigation menus, and a list of 96 results. Two actions are highlighted:

- Marco D'Adamo:** Implementing open source software for the development and growth of agricultural activities. Status: Ongoing. Objectives: Objective 1, Objective 2.
- ODRAZ - Sustainable Community Development:** Webinar Transport Poverty and Rural Mobility. Status: Completed. Submitted by Lidija PAVIC-ROGOSIC. Objective: Objective 1.

Przystąpienie władz publicznych do Paktu dla Wsi

Dobrowolne zobowiązanie o przystąpieniu do Paktu dla Wsi podpisują władze krajowe i regionalne oraz organy UE, które podzielają i zamierzają wspierać realizację celów Paktu i Długoterminowej wizji

Dotychczas przystąpiło 8 instytucji

- > Ministerstwo Rolnictwa i Leśnictwa, Finlandia
- > Ministerstwo Rolnictwa, Rybactwa i Bezpieczeństwa Żywnościowego, Niderlandy
- > Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Czechy
- > Województwo Opolskie (Polska)
- > Region Katalonia (Hiszpania)
- > Region Castilla-La Mancha (Hiszpania)
- > Region Andaluzja (Hiszpania)
- > Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES)

Jak to może wyglądać na poziomie krajowym lub regionalnym?

Wyznaczony **członek rządu** i wyspecjalizowane **usługi promujące obszary wiejskie** w ramach różnych polityk

Struktury i **mechanizmy współpracy** ze społecznościami wiejskimi

Budowanie umiejętności i pomoc w sieciowaniu dla szerokiego grona podmiotów

Dalekowzroczna **wizja** i całościowa **strategia/plan działań**

Skuteczna weryfikacja wpływu polityk na obszary wiejskie (**rural proofing**) i stosowne **systemy danych**

Odpowiednie **systemy zarządzania** ułatwiające koordynację

Mechanizmy koordynacji przydziału środków zapewniające synergię

7
ELEMENTÓW

https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/publications/making-rural-pact-happen-member-states_en#section--resources

Dostępna w 24 językach

Wyznaczony członek rządu i wyspecjalizowane służby promujące obszary wiejskie w ramach różnych polityk

5 KRAJÓW · 6 UDOKUMENTOWANYCH DOBRYCH PRAKTYK

Czechy

- › Ministerstwo i Komitet Rozwoju Regionalnego koordynujące politykę regionalną i sprawy wsi

Finlandia

- › Rada do spraw Polityk Wiejskich pod przewodnictwem Ministra Rolnictwa i Leśnictwa

Francja

- › Delegowany Minister do spraw Wsi
- › Karjowa Agencja Spójności Terytorialnej (ANCT)

Irlandia

- › Departament ds. Wsi, Rozwoju Społeczności i Języka Gaelickiego

Hiszpania

- › Wiceprezydent rządu federalnego oraz Ministerstwo ds. Transformacji Ekologicznej i Wyzwań Demograficznych

Repozytorium przykładów dla wszystkich 7 elementów wkrótce dostępne na stronie

https://ruralpact.rural-vision.europa.eu/index_en

Wyznaczony **członek rządu** i wyspecjalizowane **służby promujące obszary wiejskie** w ramach różnych polityk

Przykład: Francja

■ Delegowany Minister do spraw Wsi

- › Gabinet ministerialny w ramach Ministerstwa Planowania Terytorialnego i Decentralizacji odpowiada za strategię „France Ruralités” na lata 2023-2027

■ Krajowa Agencja Spójności Terytorialnej (ANCT)

- › Funkcjonuje pod nadzorem Delegowanego Ministra do spraw Wsi
- › Pomaga gminom i innym podmiotom wiejskim w opracowywaniu projektów i strategii rozwojowych
- › Zapewnia wsparcie finansowe przedsięwzięć takich jak rewitalizacja wsi i poprawa infrastruktury ułatwiającej mobilność

ŹRÓDŁA:

- › [France country page](#)
- › [ANCT presentation](#)

Przykład: Niemcy

■ Forum Przyszłości na temat Rozwoju Wsi

- › Coroczna platforma dialogu na temat polityk wiejskich
- › Organizowana od wielu lat w Berlinie przez Federalne Ministerstwo Rolnictwa, Żywności i Małych Ojczyzn, przy dużym zaangażowaniu gmin i regionów oraz społeczeństwa obywatelskiego
- › Ponad **1000** uczestników obecnych na miejscu
- › Tematyka sięgająca w przyszłość, panele z uczestnikami wysokiego szczebla, warsztaty, sieciowanie, giełda możliwości, tablice dobrych praktyk itp.

ŹRÓDŁA:

- › [German country page](#)
- › [Future Forum on Rural Development](#)

Budowanie umiejętności i pomoc w sieciowaniu dla szerokiego grona podmiotów

Przykład: Austria

■ System wsparcia innowacji wiejskich

- > Budowanie umiejętności podejmowania innowacji na poziomie lokalnym dzięki dwuetapowemu finansowaniu (początkowy mały grant na eksperymentowanie, z dopuszczeniem możliwości niepowodzenia projektu, potem w drugiej fazie środki na wdrożenie)
- > Wsparcie współpracy między różnymi podmiotami i sektorami oparte na modelu **EIP AGRI**

■ Tyrol: LEADER jako jedno okienko dla budowania lokalnego potencjału

- > Na poziomie lokalnym **LGD** koordynują środki na rozwój wsi z funduszami na działania społeczne i klimatyczne, wszystko razem oparte o metodę **LEADER**, a na poziomie regionalnym wspiera to jedna instytucja zarządzająca
- > Wsparcie jest dostosowane do potrzeb lokalnych i wzmacnia inicjatywy lokalne, sieci wolontariatu, działania na rzecz klimatu i energii

ŹRÓDŁA:

- > [Presentation on Rural Innovation Systems](#)
- > [Presentation on LEADER in Tyrol as one-stop-shop](#)

Dalekowzrocza **wizja** i całościowa **strategia/plan działań**

Przykład: Włochy

■ Strategia dla Obszarów Defaworyzowanych

- › Długoterminowa zintegrowana polityka zapobiegania i dostosowania się do kurczenia demograficznego włoskich obszarów poza wielkimi miastami i wybrzeżem, w celu poprawy dostępu do podstawowych usług i wzmocnienia rozwoju miejscowej gospodarki
- › Finansowana ze środków krajowych i unijnych, zarządzana na poziomie regionu w oparciu o międzygminne strategie wypracowane wspólnie ze społecznością lokalną
- › W niektórych regionach, istotną rolę w realizacji strategii odgrywają LGD wdrażające podejście **LEADER**

ŹRÓDŁA:

- › [OECD Good Practice on Italy's Inner Areas Strategy](#)
- › [Presentation on Italian Inner Areas Strategy supporting local action](#)
- › [Presentation on Using ITI in rural areas in Piemonte](#)

Skuteczna weryfikacja wpływu polityk na obszary wiejskie (**rural proofing**) i stosowne **systemy danych**

Przykład: Irlandia

**RURAL
PACT**

■ Rural proofing jako zadanie całego rządu

- › Zobowiązanie rządu do weryfikowania wpływu polityk na obszary wiejskie jako część strategii „Our Rural Future”
- › System rural proofing zbudowany w oparciu o badania naukowe i analizę przykładów innych krajów
- › Pilotażowo przeanalizowano cztery inicjatywy ustawodawcze mogące mieć wpływ na wieś
- › Na tej podstawie opracowano „Wytyczne dla decydentów na temat rural proofing”, rozesłane do wszystkich ministerstw

ŹRÓDŁA:

- › [Ireland country page](#)
- › [Presentation „Rural Proofing Ireland Case Study”](#)

Odpowiednie **systemy zarządzania** ułatwiają koordynację

Przykład: Norwegia

■ Porozumienia wspierające wzrost na obszarach wiejskich

- › Inicjatywa znoszenia ograniczeń strukturalnych na wsi norweskiej, w formie porozumień między rządem krajowym a zagrożonymi gminami
- › Celem jest wdrażanie planów działania tworzonych wspólnie z mieszkańcami, obejmujących rozwój lokalny, rozwój społeczności oraz lokalne innowacje
- › Starości powiatowi pełnią funkcję przedstawicieli rządu w terenie i zapewniają spójność planów działania z rozwojem regionalnym, pomagają w koordynacji i monitorowaniu
- › Finansowanie może być przeznaczone na inicjatywy lokalne, współpracujących partnerów oraz zarządzanie projektami

ŹRÓDŁA:

- › [Good Practice „Rural Growth Agreements support multi-level governance and local innovation in Norway”](#)

Przykład: Portugalia

Mechanizmy koordynacji przydziału środków zapewniające synergię

■ Wielofunduszowe ZIT w odpowiedzi na wyzwania obszarów wiejskich

- › Pinhal Interior: funkcjonalne partnerstwo terytorialne mające wspólne zasoby i wyzwania
- › Wielofunduszowy ZIT łączący środki **EFRR**, **EFS+**, **EFROW (LEADER)** i Horizon Europe
- › Realizowany z dużym udziałem społeczności, przy elastycznym zarządzaniu, w którym koordynacja działań jest wydelegowana do prywatnego podmiotu non-profit
- › **ZIT** w innym regionie Portugalii (pogranicze Algarve i Alentejo) pomaga odpowiadać na krytyczne problemy środowiskowe na obszarach wiejskich

ŹRÓDŁA:

- › [Presentation „A Multi-fund ITI for Territorial Resilience: the Pinhal Interior Approach”](#)
- › [Good Practice: „Territorial instrument in rural Portugal addresses climate challenges through coordinated investments and place-based solutions”](#)

Dziękujemy!

Join the Rural Pact Community and online platform

www.ruralpact.rural-vision.europa.eu/become-member_en

www.ruralpact.rural-vision.europa.eu

